

Vijf Bijeneters op een rij..., Frankrijk, Bourgogne, 27 mei 2018 | Hugo Weenen

Opspattend vuurwerk

Ronald Hermsen

Sommige zinnen doen dat. Die blijven hangen en vanuit die paar woorden vertakken je gedachten zich. Zo kun je reizen maken – en verdwalen – zonder je te verplaatsen. Zo'n zin was voor mij deze, van Achilles Cools (2020): *“Bij een open plek kwamen we bij een lange rij bijenkasten, waar wel honderd bijeneters uiteenstoven als opspattend vuurwerk”*. ‘Opspattend vuurwerk’, het werd ineens kleurrijk en warm – zo anders dan nu, hier, want terwijl ik dit schrijf laten de kleuren en warmte in de natuur nog even op zich wachten. Ik bevind me ineens in een foto van een vriend die me vertelde dat hij regelmatig Bijeneters op de telefoondraden bij zijn huisje in Frankrijk ziet.

Op die draden zitten de Bijeneters als Boerenzwaluwen op prikkeldraad bij elkaar gepakt voor een roodkleurende avondhemel. Al met al een lieflijk tafereel. En in het geval van Bijeneters ook heel kleurrijk. Het roestbruin van het kopje, geel van de keel met daartussen het Zorro masker met rode ogen en onder de zwarte boordrand het azuurblauw van de borst... Ik kan deze rubriek wel vullen met een opsomming van de kleuren van

de Bijeneter, maar zal het hierbij laten en nog slechts één kleur noemen: isabel, omdat het zo'n mooie naam is voor het geelwit van de schouderlekken. De Belgische schrijver Stefan Brijs, die in Andalusië woont, noemt deze pruuu-pruuu roepende vogel “de paradijsvogel van ons continent. Een vliegende prisma die het zonlicht opvangt en in alle kleuren van de regenboog breekt”, terwijl hij een broedplaats bij hem in de buurt bezoekt:

een hoge zandwand waarin hij net als Oeverzwaluwen een horizontale gang graaft met aan het einde de nestholte waarin zij haar eitjes legt.

Met zijn lichte, soepele en energieke vlucht heeft hij ook wel iets van een zwaluw. Het schijnt dat sommige Bijeneters tijdens de vlucht de angel van een bij kunnen verwijderen. Ja, ze eten inderdaad bijen, zo ongeveer 200 per dag, maar voeden

zich ook met wespen, hommels, libellen, vlinders en andere insecten. Door hun vrij lange, puntig naar beneden gebogen snavel moet dat lukken met het nodige draai- en trekwerk.

Bijeneters overwinteren in Afrika en trekken in de lente naar de landen rond de Middellandse Zee. Maar inmiddels hebben ze de Pyreneeën en de Alpen genomen en ook aan de Noordzee gebroed. Bij ons in Zeeland, aldus de *Avifauna Zeelandica deel 2*, die dit voorjaar verschijnt. Vanaf begin deze eeuw komen Bijeneters steeds vaker voor en sinds 2010 hebben we in Nederland jaarlijks diverse broedgevallen, met een voorlopig record van twaalf paren in 2015. Maar ja, als we blijven opwarmen, kunnen dit er allicht meer worden. Blijkbaar is hun broedgebied de afgelopen twintig jaar al 800 kilometer noordwaarts verschoven en zijn er broedgevallen

geweest op het Zweedse eiland Gotland, in midden Engeland en in Denemarken. In 2021 hadden we in Nederland maximaal acht broedparen, allemaal in Limburg, terwijl in Duitsland inmiddels meer dan duizend paren schijnen te broeden. Laten we ons alvast voorbereiden en behalve oeverwaluwvanden ook hier en daar wat bijeneterwanden maken.

Mijn denkvertakkingen volgend, zie ik de felgekleurde Halsbandparkieten weer voor me, die gisteren in de al duister wordende namiddag luid *kie-kie-kieënd* in formatievlucht over me heen vlogen naar hun slaapplek. Wie weet kijk ik op een goede dag nauwelijks nog op van een explosie aan Bijeneters boven mijn hoofd, maar vooralsnog lijkt me dat sterk. Zelf heb ik in onze omgeving nog nooit Bijeneters gezien. *Deo volente* misschien deze lente?

Bronnen

- Cools, A., 2020. Bijeneters. De Scharrelaar 2020(2): 45
- Brijs, S., 2020. Berichten uit de vallei. Natuurlogboek. Atlas Contact, Amsterdam/Antwerpen.
- www.bijeneters.nl en www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/nederlandse-bijeneters-met-een-rugzakje

Een paartje Bijeneters, een huwelijkscadeau voor het vrouwtje, Emmen 24 mei 2020 | Yvette Kusters

